

Deel van een interview met B.G. Ziedses des Plantes op 8 juli 1992

ZdP=B.G.Ziedses des Plantes; GR=Gerd Rosenbusch; ChR=Christa Rosenbusch-Rakel

Zienswijze van B.G. Ziedses des Plantes op wereld en God

GR: Als u, mijnheer Ziedses, uw radiologische carrière nog eens de revue laat passeren, heeft u dan spijt van bepaalde dingen, zou u nu sommige dingen anders doen?

ZdP: Dat is zo moeilijk te zeggen, omdat je niet weet wat er tegenover gestaan zou hebben. Er zijn natuurlijk dingen waarvan je nu zegt: dat heb ik fout gedaan. Bepaalde algemene fouten. Misschien te weinig werk gedelegeerd en te weinig met bepaalde specialismen samengewerkt.

Als ik het nog eens over zou mogen doen: meer gaan samenwerken met de orthopeden, om een voorbeeld te noemen. Natuurlijk ook persoonlijke fouten in je werk.

Er zijn mensen waarvan ik dacht, die heb ik eigenlijk te lang in leven gehouden. Dat werd ons in het algemeen ook wel verweten door de huisartsen. Ik heb nog wel eens van een huisarts gehoord dat ze zeiden: moet je daar nu alles aan doen om die in leven te houden, laat die man toch rustig doodgaan. Maar daar voel ik me niet schuldig aan. Ik heb er nog wel spijt van dat we in die tijd allerlei dingen niet hadden. Noodgedwongen deden we ventriculografie en encefalografie bij patiënten die nu geholpen kunnen worden met CT en MRI. Maar ik ben ontzaglijk dankbaar dat ik zo oud geworden ben en zoveel heb mogen meemaken in mijn leven.

GR: Negatieve en positieve dingen?

ZdP: Ja. De negatieve die vergeet je dan, zeker als je ouder wordt en je frontaalkwabben wat minder gaan werken of je hersenstam minder prikkelbaar wordt. Je houdt de dankbaarheid voor al het positieve over. Wat ik ook bij het vorige gesprek al heb gezegd, het feit dat ik goede ouders heb gehad en op het platteland geboren ben in een gezin dat het financieel niet ruim had, zodat ik me heb leren behelpen met eenvoudig speelgoed en überhaupt in het leven met eenvoudige middelen. Het klinkt natuurlijk heel gek als je zo over jezelf spreekt, maar ik

geloof dat het een voordeel van mij voor mezelf is, ook in mijn werk misschien, dat ik er erg veel van houd om alles eenvoudig te houden: het sociale leven, de wetenschap.

Als je nu kijkt hoe ik gewerkt heb, dan zit er eigenlijk weinig gebruik van wetenschappelijkheid of verstand in. Het is meer zo, de zaak zo eenvoudig mogelijk trachten op te knappen. Ik houd nu eenmaal van eenvoud, ook in het denken.

Ik zit te denken of ik nog mensen moet noemen. In het algemeen zou ik nog kunnen noemen de collega's in Rotterdam, de medespecialisten in het Gemeenteziekenhuis en de huisartsen niet te vergeten, waar je toch als specialist meestal een enorme steun aan hebt. Dat was in Rotterdam heel sterk, omdat je die wetenschappelijke medische bijeenkomsten had waar huisartsen en specialisten samen één vereniging vormden en de dingen besproken werden.

GR: Als u nu nogmaals voor de keuze zou worden gesteld om neuroloog of radioloog te worden, wat zou uw keuze zijn?

ZdP: Dat is nu een hele moeilijke vraag. Als u vraagt 'voel je je meer neuroloog of voel je je meer radioloog', dan kan ik dat zo beantwoorden: ik voel me meer neuroloog dan radioloog. Ik denk dat als ik mijn leven moest overdoen, ik het net zo zou doen. Ik ben ook heel gelukkig daarmee dat ik eerst eventjes de techniek geproefd heb, dat ik opgeleid ben tot bankwerker, dat ik heb leren tekenen.

GR: Bankwerker?

ZdP: Nou ja, ik heb stage gelopen als bankwerkersleerling, waarbij je toch verschillende dingen leert. Je leert te vijlen – dat lijkt heel eenvoudig, maar als je ervoor gezet werd om het bankwerkersproefstuk te vijlen, dat viel niet mee. Je leert met schaaftmachines, met smeedmachines te werken en zo. Dat zou ik toch niet hebben willen missen. Ook het technisch tekenen en de geometrie

die je leert. Ik heb heel dikwijls gedacht: 'Was ik maar nooit naar Amsterdam gegaan', maar ja, misschien ben ik toch gelukkiger doordat ik het wel gedaan heb. Ik heb veel gelegenheid gehad om naar het buitenland te reizen. Je doet verschillende dingen fout. Het was natuurlijk volkomen fout dat je hoogleraar geworden bent, maar aan de andere kant heb je er toch ook weer profijt van gehad.

Als ik er met mijn ervaring nu nog voor stond om het leven anders te doen, dan zou ik het misschien anders gedaan hebben, maar dan zou ik misschien niet gelukkiger geworden zijn. Wat ik toch heb is een groot gevoel van dankbaarheid voor wat het noodlot of God, hoe je het wil noemen, mij gegeven heeft.

GR: Hoe noemt u het, God of het noodlot?

ZdP: Ik noem het God, omdat ik het niet beter weet te zeggen. Als je me het nu vraagt je hebt het over God en je bent een nuchter mens, dus je gebruikt geen woorden waarmee je alles kunt verklaren, dan zou ik zeggen ja, dat kan ik in dit geval toch niet. Want als je mij zou vragen: 'wie is God?' Dan zou ik zeggen zeker niet een mens, niet een mensvormig wezen. Ik voel God meer als een schepper dan als een man die boos wordt. Dus als je me nu vraagt God of noodlot, dan zeg ik God, maar dan moet je me niet vragen: beschrijf God eens. Er zijn toch veel mensen die spreken over de toren van God en zo, dat vind ik zulke menselijke begrippen.

Nu ik het minder druk heb, dus de laatste 20 jaar, denk ik daar vaker over. Ik praat er ook graag over met mensen die het even moeilijk hebben om het te begrijpen. Wij hebben bijv. kerkelijke groepen waar allerlei problemen besproken worden. Het wordt me nu een beetje druk allemaal, maar daar ging ik graag naar toe.

GR: Maar dat zijn natuurlijk ook twee dingen, God en christendom, dat hoeft ook niet per se bij elkaar te zijn.

ZdP: Dat is weer een gezichtspunt. Ik zie God eigenlijk als

de schepper van alles, dus ook van het jodendom, het christendom, de Oosterse godsdiensten. Ik vind ook dat je soms de aanwezigheid van God tegenkomt, als er dingen gebeuren waarvan je zegt: dat gebeurt buiten menselijk begrip en overleg.

Het is niet zo dat ik zeg als je nu bidt dat vader beter wordt, dat hij dan beter wordt – nee, dat bedoel ik niet. Soms zie je toch ook dingen gebeuren waarvan je zegt daar kan ik met mijn verstand niet bij. Ook dingen in het dagelijks leven. Dat je iets verkeerd doet en je er je straf voor krijgt, zonder dat er iets of iemand bij komt.

GR: Zou je kunnen zeggen God is de schepper en hij laat het aan ons over. Kijken jullie eens, moeten jullie het onderling maar uitvechten of ervoor opkomen. Of grijpt hij altijd in in ons dagelijks bestaan?

ZdP: Ik dacht eigenlijk, dit behoort bij zijn schepping. Dan kom je eigenlijk weer op die moeilijke begrippen van oneindigheid en eeuwigheid. God heeft de schepping gemaakt, hij beïnvloedt m.i. toch nog als een onderdeel van die schepping. Ik treed nu eigenlijk buiten mijn persoonlijkheid om de dingen eenvoudig en begrijpelijk te houden. Ik geloof dat veel mensen de dingen toch te gemakkelijk nemen en te gauw denken dat ze een oordeel hebben. Als ze zeggen 'wat de moslims zeggen is onjuist en zo, de christenen, die hebben de wijsheid in pacht'. Ik geloof zeker dat het christendom bij God hoort. Het christendom is een goed onderdeel van de schepping van God. Wel een goed onderdeel, niet het enige.

GR: De mens wordt geboren. Vanwaar komt hij, van God? En daarna gaat hij weer, naar God? Is de ziel onsterfelijk? Bestaat er een voortleven na de dood?

ZdP: Daar kan ik moeilijk in geloven in een leven zoals wij nu leven. Dat probeer ik voor mezelf wiskundig op te lossen. Omdat ik denk, het is toch eigenlijk een klein verschil of je nu ergens anders in de tijd zit. Er zijn

zoveel grensgevallen vind ik, tussen geloven en leven als een gelovige. Er is één ondervinding die op mijn houding in dezen een enorme invloed heeft gehad.

Mijn eerste vrouw was overleden. Wij hadden een huis dat heette 'Boekenstein'. Mijn vrouw vond dat een hele nare naam, omdat ze die associeerde met het feit dat ik altijd in boeken zat te neuzen zonder me met de kinderen en haar te bemoeien. Toen zei ze: 'Weet je wat ik een veel mooiere naam voor ons huis vind, Rozenheuvel'.

Goed geschilderd met een witte kwast; Boekenstein werd overschilderd en met mooie letters werd Rozenheuvel erop gezet. Toen was mijn vrouw overleden en niet zo

lang erna zaten we in de tuin. Een van de kinderen zei: 'Waarom laat u toch eigenlijk die oude naam niet op het huis schilderen?' Toen zei mijn zuster, tante Jo: 'Ja, maar stel je nu voor dat mama vanuit de hemel zou kijken en zou zien dat er weer Boekenstein op staat. Maar wat zit ik toch te zeuren, mama kijkt natuurlijk niet uit de hemel'. Ik dacht: 'Nee, dat mag je niet zeggen, voor mijn gevoel kijkt ze nog uit de hemel hoe het met ons gaat'. Nu kan je zeggen, dat is onzin. Goed, maar gun mij dan het voorrecht ernaar te leven en te voelen alsof ze nog uit de hemel kijkt.

Mijn zoon, die ouderling was in de kerk, voelde er eigenlijk niet zoveel voor om zijn kind te laten dopen. Die dacht, zit daar niet allerlei bijgeloof bij en zo. Ik heb dit toen uitvoerig aan hem geschreven en gezegd: 'Is het op zichzelf nu zo belangrijk of alles wat we denken en voelen op werkelijkheid berust en mag je zo nu en dan niet eens even zeggen: ik gun mezelf iets wat niet met de dagelijkse werkelijkheid in overeenstemming te brengen is'. Ik heb het namelijk altijd van kind af aan oneerlijk gevonden om te zeggen 'ik geloof', als je nog niet eens begrijpt wat je gelooft. Maar ik geloof dat het toch onder bepaalde omstandigheden toegestaan is.

GR: Dat is toch een bepaalde tegenspraak. Is het niet zo dat het verstand dit zegt, maar het gevoel dat?

ZdP: Het doet er niet toe of het werkelijk is of niet. Als je er maar van profiteert dat je het gelooft. Ik zou nooit die naam van het huis af willen halen of anders laten overschilderen.

ChR: Misschien ook uit respect voor uw vrouw?

ZdP: Uit respect en uit liefde. Maar wie verbiedt je op dat moment te denken, ik wil er in ieder geval naar handelen dat ze nog uit de hemel kijkt.

ChR: Het is onrealistisch, maar wel een beetje begrijpelijk.

ZdP: Ja, je hoeft er helemaal niet over te redeneren. Het doet er niet toe waarom je het niet wil. Maar je wil het niet omdat je toch handelt alsof ze werkelijk uit de hemel kijkt.

ChR: Er is waarschijnlijk nog een emotionele verbinding?

ZdP: Ja, en daar kom je weer op de grenzen van je menselijkheid, dat je denkt 'wat is het?' Doet het er veel toe of op een gegeven ogenblik je verstand geleid wordt door je gevoel?

ChR: Zo lang het voor jezelf goed is en het niemand anders kwaad doet.

ZdP: Ja, voor jezelf en voor anderen goed is, dat je iets voor werkelijkheid aanneemt zonder zeker te weten dat het werkelijkheid is.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.